

[AxeI Ivan Pedersen.]

Det er milliardbeløb, det drejer sig om, og af en sådan størrelsesorden, at de nuværende afgifter kun dækker halvdelen.

Af samme grund kan jeg ikke deltage i den almindelige beklagelse af de såkaldte høje spiritusafgifter, for sagen er jo den, at de ikke er fulgt med i den almindelige prisudvikling. For pilsnerøls og luksuøls vedkommende har der ikke været rørt ved afgifterne siden 1965, sidste år nedsatte vi afgifterne på bordvine, og akvavitten fik en mindre forhøjelse. Udviklingen gennem de senere år har derfor også vist en vældig stigning i forbruget. Det er især forbruget af det stærke øl, der er stigende. Efter bryggeriernes egne opgivelser lå konsumet i 1972 på 1.690 mill. flasker pilsnerøl, og der er ingen tvivl om, at der er tale om et stadig stigende forbrug på dette område.

Men heller ikke på de øvrige områder er der tale om nedgang. Importtallene f. eks. på bordvine med 14 pct. alkohol og derunder ser således ud for indførsel på flaske: første halvår 1972 blev der indført 242.000 l, første halvår 1973 4.968.000 l, altså en stigning på ca. 2.000 pct. For indførsel på fade ser tallene således ud: første halvår 1972: 12.289.000 l og for første halvår 1973 17.688.000 l, altså en stigning på over 40 pct. Disse voldsomme stigninger i indførselstallene hænger nøje sammen med de ændringer, som tilslutningen til EF har medført i toldtarifferne pr. 1. januar i år, og den nedsættelse af afgifterne, folkettinget vedtog sidste efterår. Den særlig store stigning i importen på flasker hænger nøje sammen med disse ting, idet indførsel af såkaldt slotsaftapning tidligere var forbundet med større afgifter end indførsel på fade.

Nu kunne man måske have haft visse forventninger om, at denne liberalisering ville have medført en ændring i befolkningens drikkevaner og medført et mindre forbrug på andre områder af de alkoholholdige drikkevarer. Men sådan er det jo ikke gået, hverken for øllets eller for brændevinens vedkommende.

For de stærke ølsorters vedkommende har der i første kvartal i år været en produktionsfremgang fra 169.112.000 l til 178.877.000 l, altså en fremgang på knap 10 mill. l. Det har ikke været mig muligt at fremskaffe oplysninger herom for første

halvår i år, det har jeg derimod, for så vidt angår ølimporten. For dåseøllets vedkommende har der været en stigning på 30 pct. fra 672.000 l til 857.000 l. Og for fadøls vedkommende eller, som det hedder i de officielle optegnelser, øl i beholdere har der været en stigning på 130 pct.

For akvavittens vedkommende har jeg ikke kunnet fremskaffe relevante sammenligninger, men produktionstallene for 1972 ligger på 13.025.000 l og for 1971 på 11.913.000 l, altså en fremgang på over 1 mill. l. Det vil ikke være muligt rent tidsmæssigt at komme ind på udviklingen for de andre sorter af alkoholholdige drikkevarer.

Ét er naturligvis også produktionstal og importtal, da der også finder en vis eksport sted, men forbruget herhjemme er opgjort til 10,11 l 100 pct. alkohol pr. individ over 15 år. Og hvis vi til disse tal lægger det, som indføres privat, nærer jeg ikke tvivl om, at forbruget ligger på omkring 12 l eller 6 gange så meget som i mellemkrigsårene, hvor vanskelige økonomiske vilkår satte en grænse for forbrugets størrelse.

Dette kolossale forbrug med udsigt til yderligere stigning kan ikke undgå at blive, hvis det ikke allerede er det, en alvorlig trussel mod vort lands sociale sikkerhedssystem. En væsentlig faktor i denne udvikling udgør forbruget af det stærke øl. Det er det, der er blevet den overvejende årsag til stigningerne i antallet af ulykker såvel i trafikken som på arbejdspladserne. Det er, ligesom der i befolkningen lever en fejlagtig opfattelse af øl i relation til spiritus, men netop herigennem forøges risikomomentet ved de lige nævnte ulykker, og det er helt nødvendigt med en forøget oplysning og en frigørelse fra den tvang, der visse steder udøves for at få mennesker til at drikke bajere. Der findes områder, hvor man praktisk talt ikke kan begå sig, hvis man ikke er med på holdet. I en tid, hvor der er tale om trivsel og miljø, må sådanne forhold være bandlyst, og jeg vil håbe, at man i de bestræbelser, der nu skal udfoldes for skabelse af bedre trivselsforhold, vil tage dette problem med i sine overvejelser.

Jeg siger dette, fordi der synes at være en vis frygt for i visse kredse at få kendsgerningerne frem. Der har således været nedsat et udvalg til udarbejdelse af et nyt indberetningsskema, som arbejdsgivere skal udfær-